NOTE

za vse instrumente in petje s posebnim popustom za p. n. učiteljstvo in po želji na obroke nudi v največji izbiri le

MAT. ČNA KNJIGARNA - LJUBLJANA

POŠTNI PREDAL 195.

„Naš rod.“

—nr. **Vezava** kompletnega letnika bo stala: **polplatno 11 Din, celo platno 18 Din, originalne platnice 20 Din.** Kdor reflektira na vezane letnike, naj si jih čimprej rezervira pri upravi ter sporoči, kakšno vezavo želi.

—nr. **Upraviteljstva in poverjenike,** ki so prejeli več izvodov nego so jih naročili in vplačali, naproša uprava, da te izvode nemudoma vrnejo!

—nr. **Kdor še ni poslal** naročila in vplačila za 1., odnosno 2. številko, naj stori to takoj te dni, da ne bo zakasnil. Ponovno opozarjamo, da lista ne bomo več ponatiskovali.

Ferijalni Savez učiteljstva.

—f **Učiteljski Ferijalni Savez.** Na ferijalnem zborovanju 27. dec. l. l. v Mariboru so bili sprejeti sledeči sklepi glede kolonije: 1. **Vsak priglašenec plača poleg pristopnine 30 Din za UFS: za hrano in stanovanje 800 Din, kolonijalni znesek 50 Din in 100 Din brezobrestnega posojila, ki se vrne najpozneje v 6 letih.** Posojilo 100 Din bo lahko vsak udeleženec prispeval, UFS pa bo s tem zneskom omogočil organiziranje prepotrebne naše kolonije. 2. Kolonijo bomo organizirali v lepem mestu Velaluka na otoku Korčula — 5 ur s parobrodom od Splita. 3. Sprejelo se bo 80 do 100 udeležencev. Rok za priglas je nedoločen; kadar bo število izpolnjeno, se bo vpisovanje zaključilo. 4. **Ob vsaki možni priliki naj agilni ferijalci nabirajo za »Kolonijalni fond«,** imena in zneski bodo objavljeni v »Učit. Tovarišu«. — Žrtvujmo se vsi, da kolikor mogoče ugodno uredimo našo kolonijo na našem jugu! Zato na delo! — Za UFS: Mrovlje Sl., gl. pov. — Slovenjgradec.

OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7
priporoča svojo bogato zalogo manufakturnega blaga prvovrstnih čeških, nemških in angleških tovarn. Državni nameščenci dobe blago tudi na obroke proti predložitvi legitimacij.

RISALNA ORODJA kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik
Ljubljana, Stari trg 9.

Pokret učiteljic.

POROČILO O OBČNEM ZBORU »DRUŠTVA UČITELJIC V LJUBLJANI« DNE 27. DECEMBRA 1929.

I. Odbornice so poročale o delovanju društva v preteklem letu. Letos je praznovalo društvo 30letnico obstoja in je ob tej priliki ustanovilo fond za zgradbo »Ženskega doma« v Ljubljani. Izdalo je tiskano poročilo o delovanju tekom 30 let in razposlalo brošuro tovarišicam po Sloveniji.

V tem letu je ustanovilo društvo tudi zavetišče za dijakinje. Oskrbovala ga je članica Mehletova, ki je dala idejo in v svoji hiši tudi brezplačne prostore za zavetišče. Letos se ga poslužuje 35 učenk I. dekliške meščanske šole v Ljubljani.

Poudarjalo se je predvsem, da v društvu ni pravega življenja, ker je med tovarišicami premalo zavesti in zanimanja za skupno delo. Dokler ne bo včlanjena večina nameščenih učiteljic, tako dolgo društvo ne zasluži svojega imena, ker ne zastopa mnenja večine; tudi je odboru onemogočeno uspešno delo, ako nima moči in zaslombe v članstvu. Predsednica predlaga, naj se izvoli nov odbor, da zastavijo mlajše tovarišice svoje sveže sile, morda bo njim bolje uspelo zbuditi zanimanje in pridobiti tovarišice za skupno delo.

II. Pri drugi točki dnevnega reda se sklene, naj se preloži volitev novega odbora na izredni občni zbor o Veliki noči. Do takrat naj vztraja še stari odbor, kateremu v pomoč se izvolijo nekatere tovarišice, da sestavijo skupno nov delovni program in skušajo poživiti zanimanje za organizacijo.

III. Največje zanimanje je zbudilo predavanje članice Angele Vodetove »O celibatu učiteljic in uradnic«. Predavateljica je v svojem temeljitem predavanju razvila sledeče misli: (Glej »Listek«).

Glede plač poudarja »Društvo učiteljic« znova svoje stališče, naj se ne delajo nikake razlike med poročenimi in neporočenimi učiteljicami.

IV. Pri slučajnostih se je sprejel naslednji predlog:

Društvo naj se na merodajnih mestih zavzame za to, da bi dosegle učiteljice popolno enakopravnost z učitelji tudi glede upraviteljskih mest na mešanih šolah.

Stanovska organizacija UJU

Iz poverjeništva UJU.

»BLAŽEV ŽEGEN V NAŠI KNJIŽEVNOSTI«.

Pod tem naslovom je prineslo »Jutro« z dne 4. t. m. članek, v katerem nam prikrito očita stvari, ki jih mi nismo zakrivili. Ne da bi odgovarjali na neokusnosti, kakor »znak kakovostne jalovosti« itd., hočemo konstatirati le ta dejstva: Pov. UJU Ljubljana je do lanskega leta izdajalo mladinski list »Zvonček«. Na zahtevo svojega članstva se je odločilo izdajati mladinski list, ki bi bil dostopen tudi najširšim plastem naše mladine, t. j. za tako ceno, da bi ga zamogli naročiti tudi najrevnejši sloji, in s tako vsebino, ki bi zadostila tudi potrebam dežele. Ta sklep ni nič novega in prikritega ter se je dal razbrati skoro iz vsake številke »Učit. Tovariša«. Dvomimo, da bi ga bil spregledal dopisnik članka v »Jutru«.

A zgodilo se je sledeče: Med tem, ko je poverjeništvo zbiralo material za mladinski list v novem šolskem letu, medtem ko se še ni odločilo, ali obdrži listu ime »Zvonček«, se je našel konzorcij izven naših vrst, ki je brez našega pristanka in ne da bi mislil na »pametno in dobro osredotočenje sil« — pričel izdajati mladinski list pod imenom »Zvonček«, in sicer kot **31. letnik.**

Molčali smo in šli preko, čeravno ni le tiskovni zakon, ampak tudi zakon o morali govoril za nas.

Vprašamo g. dopisnika: Kdo je tedaj vršil »proces drobljenja energij«, kdo izpodkopaval »stare priznane književne časopise«?

Radovedni smo, če se bo gospod dopisnik povzpel nad »male narode« in popravil storjeno krivico.

Udruženje jugoslovenskega učiteljstva — poverjeništvo Ljubljana, 8. januarja 1930.

Andrej Skulj, poverjenik. **Josip Kobal,** tajnik.

Iz društev:

Vabila:

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ MURSKA SOBOTA ima dne 16. januarja občni zbor, in sicer ob 9. uri 30 minut v prostorih državne osnovne šole v Murski Soboti.

Odbor.

Poročila:

+ CELJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 7. decembra t. l. v Celju.

Izmed 161 včlanjenih je navzočih 118, t. j. 73%.

Predsednik tov. Gosak pozdravlja članstvo in zlasti v okraj novodošla tov. Srebrničevo in Dolinarja. Omenja kulturni napredek človeštva, ki se najpozitivneje kaže v razvoju nove šole.

»O mednarodni pedagoški konferenci v Helsingöru na Danskem« je referirala strokovna učiteljica gdč. Herma Bračičeva iz Maribora. Seznanila nas je z organizacijo te svetovne konference in glavnimi mislimi množice referatov, ki globoko utemeljujejo principe nove šole in kažejo idealne napore sodobnih pedagogov v najkulturnejših državah. Dodala je tudi zanimive slike s poti.

Tov. predsednik je podal poročilo o odkritju spomenika tov. Brinarju in se je izrekla zahvala darovalcem in g. župniku v Gotovljah. Tov. Volavšek je predložil osnutek pravilnika o upravljanju društvenega Brinarjevega fonda (10.000 Din), ki naj bi se ž njim vzdrževal spomenik in bi tudi članstvu ob težkih prilikah bil v pomoč. Po debati je bil pravilnik v končni stilizaciji sprejet. Tov. Gobec je poročal o uporabi podpore društveni knjižnici in o Šolski Matici. Tov. Volavšek je priporočal »Samopomoč« še nevčlanjenim. Tov. Roš je pokazal na velike uspehe »Našega rodu« in na njegov program.

O razmerju med poverjeništvom in društvom ter o sestanku društvenega odbora z delegati poverjeništva sta poročala tov. predsednik in tajnik. Članstvo je nato po debati soglasno odobrilo točke, kakor jih navaja zapisnik in je naročilo odboru, da vztraja na sprejetju vseh točk od strani poverjeništva. Ako bi poverjeništvo odbilo predloge celjskega učiteljskega društva, smatra članstvo takojšnje sklicanje izredne delegacijske skupščine za potrebno.

Tov. Gosak je poročal o ocenjevanju stanovanj šolskih upraviteljev, nato kot predsednik odbora za kmetijsko nadaljevalno šolstvo v bivši mariborski oblasti o tem šolstvu in njegovih bodočih nalogah.

Naknadno je bilo izvoljeno pregledovalcem računov učiteljstvo šole na Frankolovem. Na predlog prejšnjih delegatov bodo delegati za prihodnjo skupščino voljeni na prihodnjem zborovanju tajno z listki. Ob šestdesetletnici društvenega obstoja l. 1930. bo na dnevnem redu zborovanja referat o zgodovini društva.

Jos. Gosak, t. č. preds. **Fr. Roš,** t. č. tajnik.

+ ZBOROVANJE UČIT. DRUŠTVA ZA POL. SREZ LJUTOMER se je vršilo v soboto, dne 14. decembra 1929. v Gornji Radgoni z začetkom ob ½11. uri.

Statistika: Vsega učiteljstva 105, včlanjenih 98, navzočih 59.

I. **Situacijsko poročilo:** Tov. predsednik otvori zborovanje s pozdravnim nagovorom na navzoče članstvo. V svojem govoru omenja najvažnejši dogodek zadnjih dni, to je novi šolski zakon o osnovnih šolah, ki bo s svojimi modernimi načeli položil nove temelje za povzdigo splošne narodne kulture in civilizacije. Nato čestita tovarišem in tovarišicam k dobro uspelemu usposobljenostnemu izpitu.

Zapisnik zadnjega zborovanja se prečita in odobri. Tov. nadzornik pripomni, da smatra izstop dveh tovarišev in ene tovarišice za neutemeljen in poudarja, kolikega pomena je za učiteljstvo organizacija, v kateri se ne goji politika, ampak tovarištvo. Tov. predsednik se mu zahvali za njegove iskrene besede in priporoča tudi s svoje strani, da se naj v obilnejši meri goji tovarištvo.

Obravnavali so se sledeči dopisi: a) 15 izvodov Ribičičeve knjige: »Kraljica palčkov« se je razdelilo med šolske upravitelje za ceno 10 Din komad. Za poverjenika za fond za obmejno šolstvo in kontraktualce je bil izvoljen tov. Mislej Josip iz Stare ceste. b) Kar se tiče dopisa sreskega načelstva v Ljutomeru, da se morajo prireditve nadzirati po zastopniku tamkajšnjega urada, izjavi tovariš nadzornik, da ne pride za šolske prireditve v poštev.

Tov. blagajničarka opozori člane, da čimpreje plačajo zaostalo članarino, posebno one, ki imajo še zaostanke iz lanskega leta.

II. **Samoizobrazba:** Tov. Tratar je nato poročal o III. samoizobraževalnem tečaju v Ljubljani.

Po predavanju se je razvila burna debata, v katero so posegli tov. Žerjav, Belec in Ivanjšič ter tovarišica Mislejeva.

III. **Nato je poročal tov. nadzornik o člankih »Narodne Prosvete«.** Predavanje je bilo kratko in jedrnato. Ravno tako predavanje tov. Ivanjšiča: Lavtarjeva metoda iz računstva v 4. šolskem letu, ki so mu sledili vsi navzoči z velikim zanimanjem.

IV. **Slučajnosti:** a) Glede nakupa knjig za okrajno učiteljsko knjižnico se sklene, da članstvo samo predlaga, kakšne knjige se naj naročijo. Predloge je poslati do novega leta tov. predsedniku.

b) Tudi glede knjig Mladinske Matice naj izrazi članstvo svoje mnenje. Da morajo biti praktične in beletristične vsebine je presplošno, zato bo tov. Žerjav prihodnjič natančneje poročal o programu Mladinske Matice.

c) Kar se tiče zavarovanja učiteljstva v slučaju bolezni, se predlaga, da bi se naj osnoval poseben odsek pri »Samopomoči«.

č) Občni zbor se vrši 8. februarja v Gor. Radgoni.

Zborovanje se zaključi ob 14. uri.

K. Mavrič, t. č. preds. **Anica Stergar,** t. č. tajn.

+ RADOVLJIŠKO OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO UJU je zborovalo dne 7. decembra 1929. v Ljubljani.

Dnevni red: 1. Razčiščenje v organizaciji. 2. Referat: Učitelj in izvenšolsko delovanje. 3. Raznoterosti.

I. **Statistika:** Članov 100, navzočih 72, t. j. 72%. Neorganiziranih 27. V preteklem letu je bilo organiziranih 60, letošnji prirastek 40.

II. **Situacijsko poročilo:** Po sklepu odborove seje z dne 30. novembra 1929. se je sklenilo, da se razčisti nastalo nesoglasje v organizaciji in poda članstvu jasno sliko o pritožbah in programu opozicije in o mnenju poverjeništva. Od poverjeništva so bili navzoči tov. Skulj Andrej, Dimnik Ivan in Ribičič Jos., od opozicije tov. Lapajne.

Prečitala se je kritika in 11 dokazov opozicije, ki so dokazovali kršitve deklaracije in delegacijskih sklepov in sklepov poslovnika.

Istočasno se je razčistilo ozadje zadeve Vider-Pibrovec.

K tem točkam so govorili tov. Skulj, Dimnik, Ribičič, Lapajne, Schiftrer, Blažič, Vider, Celar, Pečar, Golobič, Mikuž, Hafner Kristina, Rupnik Ivana in Šega Nada ter predsednik. Po dolgotrajni debati je prišlo članstvo do zaključka, da se zadeva more razčistiti edinole na izredni skupščini, kar sta poudarjala tov. Lapajne in Žagar Stan. in kar je bil že sklep odborove seje.

Vsled zakasnele ure in nedokončane razprave se je odborov predlog, da naj se vse razčiščenje prepusti izredni skupščini dal na glasovanje. Od še 42 ugotovljenih članov po tov. Vidru in Rusu se je ta predlog sprejel z 32 glasovi — proti je glasovalo 5.

Ob sklepu se je pozvalo članstvo, naj podpiše pristopnice Gospodarske poslovalnice, ki naj jih pošlje blagajniku tov. Golobiču Petru na Jesenice, ki jih skupno zbere in odpošlje z vsoto po 5 + 2 Din za vsakega člana poslovalnici v Maribor. Obenem se poziva vse članstvo, da vse svoje osebne in uradne potrebščine naroča po poslovalnici. Ostale točke so odpadle.

Žagar Stan., t. č. preds. **Iv. Žagar,** t. č. tajnik.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOZJANSKI OKRAJ je zborovalo dne 7. decembra 1929. ob 10. uri v Kozjem.

Statistika: Učiteljstva je v okraju 48, včlanjenih 34, navzočih 22, t. j. 62·8%.

1. **Situacijsko poročilo:** Preden preidemo na dnevni red, se spominja tov. predsednik umrlih tov. Milke Rajšpove, učiteljice v Kozjem ter I. Krajnika, tudi bivšega nadučitelja kozjanskega.

Nato pozdravi vse navzoče, posebno nova tovariša Donika Toneta in Dominkuša Maksa.

Zapisnik zadnjega zborovanja se prečita in odobri.

2. **Dopisi.** Prečitajo se došli dopisi. Glede Mladinskega lista priporoča tov. predsednik, naj vsak razrednik stori kolikor more, da ne bo naš okraj med zadnjimi.

3. Tov. Hernaus nam je podal »Nekaj misli o povojni mentaliteti«. Tov. predsednik se mu v imenu vseh iskreno zahvali za zanimivo in res uspelo predavanje. Obenem prosi, naj vsak še sam misli o tem in bi morda na prihodnjem zborovanju še kdo drugi povedal svoje misli.

4. Glede novih pravil UJU se sklene: Predloženi predlog za pravila UJU se ne obravnava, ker ne vemo, če ostane nadalje v veljavi v tej formi ali bo predlagan kak drug osnutek, oziroma predlog.

5. Tov. Hernaus predlaga sledečo resolucijo:

Učiteljsko društvo kozjanskega okraja želi, da poverjeništvo UJU Ljubljana obvesti posamična učiteljska društva o programu prihodnje pokrajinske skupščine vsaj do meseca februarja, da tako omogoči članstvu pravočasno zavzeti določeno stališče in v tem smislu instruirati svoje delegate.

Resolucija je bila sprejeta z večino glasov.

Tov. predsednik tudi priporoča, naj zopet ožive samoizobraževalni krožki.

Tov. blagajnik prosi, naj članstvo redno in v naprej plačuje članarino. Zamudnikom se bo članarina izterjala sodnim potom, ker društvo pač ne more plačevati za posamezneke članarine in listov.

Tov. Korbarjevi, ki se zdravi v bolnici, želi, da bi se kmalu popolnoma zdrava in čila povrnila k nam.

Prihodnje zborovanje bo meseca svečana v Kozjem.

Alb. Čok, preds. **Marica Strašek,** tajnica.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO UJU ZA SREZ LAŠKO je zborovalo v sredo, dne 11. decembra 1929. ob 8. uri dopoldne v osnovni šoli na Zidanem mostu.

Statistika: V srezu je 146 učnih moči, od teh je v društvu včlanjenih 127 — 3 so na študijskem dopustu, 16 pa je neorganiziranih, med temi 10 dovodošlih tovarišev, ozir. tovarišic, ki bodo k društvu še pristopili. — Pri zborovanju je bilo navzočih 67·7%.

Situacijsko poročilo: Tajnik prečita zapisnik zadnjega zborovanja, ki se brez ugovora odobri in podpiše.

Prečita se okrožnica poverjeništva UJU, s katero objavlja izjavo tov. Lapajneja. K razpravi okrožnice se oglasijo tovariši: Plavšak, Pleskovič, Jurko in Kislinger.

Tov. blagajnik poda kratko blagajniško poročilo ter apelira na stanovsko zavednost članstva, da redno izvršuje svoje obveznosti. Sreski šolski nadzornik g. Potočnik poda nekatera navodila o pravilni administraciji. V svojem poročilu pojasnjuje, kako je izpolnjevati tiskovine za povišice, dalje vloge za bolezenske dopuste, prošnje za odsotnost po privatnem poslu, poročila o širjenju kužnih bolezni, obravnavanje zamud ter konferenčne zapisnike. Koncem svojega poročila omenja tudi proslave državnih praznikov, ki imajo namen vzbujati patriotična čustva in gojiti nacionalizem, zato naj bodo tudi temu primerna.

Reforma šole. Tovarišica ga. Lapornikova, ki se je udeležila z mariborsko Pedagoško centralo ekskurzije na Dunaj, je predavala o dunajski šolski reformi. Podala je jasno sliko o hospitacijah na raznih tipih dunajskih šol ter objektivno in kritično orisala fakta ter svoje vtise. Vsi prisotni so z zanimanjem sledili njenim izvajanjem, za katera je žela ga. predavateljica vseobčo najprisrčnejšo zahvalo in priznanje. — Živahna debata v katero so posegli tovariši: g. nadzornik, Bratuž, Jurko, Kislinger, je izzvenela v tem, da je za dosego ciljev, ki jih zahteva delovna šola, predvsem zahtevati od merodajnih krogov, ki vzdržujejo šole, sredstva, da se izvajanje moderne šole lahko praktično uvede. — Tovarišica ga. Lapornik predlaga nastopno resolucijo, ki se z dodatnim predlogom tov. Kislingerja soglasno sprejme:

ZAKON O NARODNIH ŠOLAH

s kratko razlago in stvarnim kazalom ter z dodatkom predpisov drugih zakonov, ki so v zvezi z zakonom o narodnih šolah:

zakonom za srednje šole, zakonom o učiteljiščih, zakonom o učbenikih za narodne, meščanske, učiteljske in srednje šole ter podatki iz upravnih zakonov: o banski upravi, o organizaciji obče uprave, kar ima zvezo z narodno šolo in učiteljstvom narodnih šol

je izšel

za šole, krajevne šolske odbore, urade in učiteljstvo

V ZALOŽBI UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI

CENA: 22 Din

Zaradi interpretacije, ki je pridejana zakonu o narodnih šolah v zvezi z drugimi zakoni, je nujno potreben ta zakon vsakemu učitelju.

Kupujte in priporočajte

doma e proizvode:
ADRIA
prašek
za pecivo in vanilni sladkor